

توریسم

گردشگران

دیدگاه

توسعه پایدار گردشگری

در باغ‌شهر تاریخی خوانسار

شهرام امیری* / فرانسیدن روز خوانسار که امسال پس از چند سال فرازوفرود برگزار شد، همواره یاد باغ‌شهر زیبای خوانسار را در اذهان متبادر می‌سازد؛ لذا با پایان این رخداد فرهنگی که در آخرین روزهای اردیبهشت امسال برگزار شد، فرصتی فراهم آمده تا روزنه‌ای با ابعاد مختلف توسعه فرهنگی و گردشگری این شهر تاریخی گشوده و از این منظر به چگونگی توسعه این باغ‌شهر پرداخته شود. بدون تردید امروزه کم‌وبیش شاهد توسعه صنعت گردشگری در این شهر تاریخی هستیم، به گونه‌ای که عملیات نجات‌بخشی برخی خانه‌های تاریخی و تبدیل آن‌ها به اقامتگاه سنتنی و بومگردی در داخل شهر و محدوده حومه آن و ساخت تأسیسات و زیرساخت‌های گردشگری که برخی از این مجموعه‌ها در محدوده غرب استان منحصربه‌فرد است، نشان از عزم عمومی در راستای توسعه خوانسار بر مبنای صنعت پاک گردشگری دارد، لکن ایسن نکته به همین‌جا ختم نمی‌شود، به گونه‌ای که توسعه‌شناخته شهر خوانسار و تغییر چشمگیر سیما و منظر این باغ‌شهر زیبا و تاریخی به‌ویژه در دو دهه اخیر و ناپدیدشدن شناخته‌شده‌های باغی و یارهاشندن برخی باغ‌های زیبا و تاریخی آن نشان‌من می‌دهد که خوانسار نیز متأسفانه همانند سایر شهرهای کوچک ایران در عصر فرا پست‌مدرنسم و به‌ویژه در عصر انفجار فناوری ارتباطات، تحت تأثیر دوران سنتت به مدرنیسم با سرعت سرسام‌آوری در حال تغییر است، لکن نکته مهم اینجاست که این روند از الگوی مشخصی تبعیت نمی‌کند، لذا با کمال تأسف توسعه نامتوازن ایسن شهر در طی دو دهه اخیر بوده است.

اگر بپذیریم که تمام مردم ایران و حتی بسیاری از مردم جهان، خوانسار را به‌واسطه چشمه‌های زیبا، خانه‌های تاریخی ارزشمند و بافت طبیعی زیبای آن می‌شناسند، بنابراین سسر برآوردن خانه‌های چندطبقه در میانه برخی باغ‌ها و خشک‌شدن تدریجی باغ‌ها و نابودی کوچه‌باغ‌های زیبا و پیچ‌درپیچ چندان با تعریف مرسوم از این شهر در طول تاریخ همخوانی ندارد. اگرچه تغییر گیزرناپذیر است و نباید مردم را از داشتن امکانات مدرن به نام حفاظت از فرهنگ نیاکان محروم کرد، لکن آنچه مسلم است امروزه الگوهای ارزشمند بسیاری در شهرهای بزرگ و تاریخی در کشورهای پیشرفته وجود دارد که محور توسعه آن‌ها میراث‌فرهنگنی و گردشگری است و به این واسطه اقتصاد فرهنگی، جایگاه مستحکمی در امتداد حیات مردم این مناطق دارد، لذا در خوانسار نیز در وهله اول محور توسعه باید مشخص شود و چشم‌اندازی مناسب از این توسعه می‌بایست برای مردم و مسئولان شهر ترسیم شود.

بی‌شک اگر قرار باشد آینده توسعه خوانسار از منظر گردشگری محقق شود، پس می‌بایست الزامات این توسعه از ایسن منظر پیش‌بینی و اجرا شود؛ دستمایه‌های این صنعت که همان آثار تاریخی و طبیعی است، حفظ شود، لکن به نظر می‌رسد در این زمینه تاکنون رهیافت مشخصی حداقل نگارنده این سطور در هیچ کنجا نیافته است، با این وصف اگر قرار باشد که توسعه خوانسار از منظر سایر صنایع پیگیری شود که قاعدتاً جای هیچ سخنی باقی نمانده و می‌بایست متخصصان امر در مباحث دیگری در این باب سخن رانند و پیشنهاددهای خود را برای آینده این شهر ارائه کنند.

حال انتخاب با خود ماست که آیا آ داشته‌هایمان برای دستیابی به توسعه پایدار در این شهر تاریخی، در دهه سوم از سده بیست‌ویکم میلادی و به‌ویژه در جهان پساکرونا که جهانیان تشنه دیدار از جذائیت‌های بکر هستند، در کنار بهره‌مندی از فناوری‌های نوین بهره‌گیریم یا این که مسیری دیگر را در پیش گرفته و در نهایت نسل‌های امروزی می‌بایست پذیرای تبعات آنچه در این دوره اتفاق افتاده باشند و آیندگان نیز به ناکزیر پذیرای اعمال ما در حال حاضر باشند. بزرگ‌ترین خوانسار فقط برگزاری یک مراسم و آیین نیست، بلکه فرصتی است برای گردآوری داشته‌های اجتماعی و فرهنگی شهر و فرصتی برای آغاز برنامه‌ریزی در راستای توسعه پایدار شهر از منظر گردشگری، فرهنگی و اقتصادی خوانسار از منظر باور به توسعه اقتصادی و فرهنگی خوانسار از منظر گردشگری و دستیابی به اقتصاد فرهنگی در این شهر نکته مهمی است که در اذهان مسئولان شهر و سپس به‌تبع آن در ذهن مردم مقوله این باغ‌شهر زیبا باید شکل یابد. پس در این باب نهادهای فرهنگی و اجرایی این شهر تاریخی مسئولیتی خطیر برعهده دارند. به امید آن روز.

✽ کارشناس ارشد میراث‌فرهنگی و گردشگری استان اصفهان

برگزاری دوره جدید جشنواره توت‌فرنگی در «شیان»

شناخته‌شده در کشور است که دهانه این غار در ارتفاع ۱۶۷۰ متری از سطح دریا واقع شده و بسیار تنگ و باریک است.
کهنگیلویه و بویراحمد آماده پذیرایی از گردشگران
مدیرکل میراث‌فرهنگنی، گردشگری و صنایع‌دستی کهنگیلویه و بویراحمد بیان کرد: به‌منظور معرفی بیشتر جاذبه‌های گردشگری جشنواره ملی کوچ عشایر از ۱۶ تا ۲۰ تیر ماه امسال در شهر یاسوج برگزار می‌شود.

طالبی پور تأکید کرد:جشنواره ملی کوچ عشایر با شرکت همه استان‌های کشور به میزبانی شهر یاسوج به مدت سه روز در بخش جشنواره و چهار روز در بخش نمایشگاه صنایع‌دستی برگزار خواهد شد.کهنگیلویه و بویراحمد با مساحتی حدود ۱۶ هزار کیلومتر مربع وسعت بین استان‌های فارس، بوشهر، چهارمحال و بختیاری، اصفهان و خوزستان واقع شده است. تا پیش از همه گیری کرونا سالانه بیش از یک هزار گردشگر خارجی به سیه میلیون گردشگر ایرانی از جاذبه‌های این استان دیدن می‌کردند. کهنگیلویه و بویراحمد با داشتن ۲۵۰ تفرجگاه طبیعی، ۳۰۰ بقعه متبرکه، افزون بر ۷۷۰ اثر تاریخی که در فهرست آثار ملی به ثبت رسیده در کنار جاذبه‌های مردم شناسی چون پوشش‌ها و گویش‌های محلی و آواها و نواهای محلی یکی از مقاصد گردشگری جنوب کشور محسوب می‌شود.

چیکو؛ شکلات شفافبخش تولید عشایر سنگسر

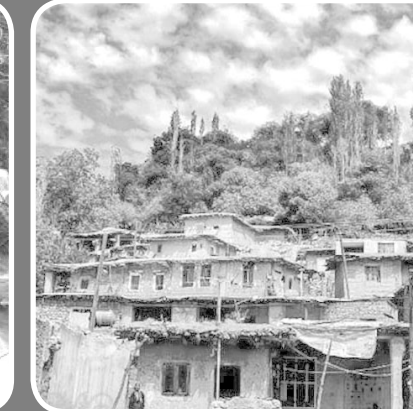
شکلات چیکو که شامل کنجد، گردوی خردشده و شاه‌دانه است و برای خوشمزه‌تر و مقوی‌ترشدن شکلات چیکو به‌کار می‌رود را در کف سینی می‌پاشند و سپس مواد داغ چیکو را روی آن ریخته و خوب با هم مخلوط می‌کنند تا این افزودنی‌ها در تمام مواد چیکو پخش شود.

نورکبایی برای تهیه شکلات چیکو
باید توجه کرد که این افزودنی‌های داخل چیکو سلیقه‌ای است و هر کس به سلیقه خود می‌داند را کم و زیاد می‌کند و بعضی‌ها هم به آن پسته و بادام می‌افزایند. بانوان عشایر سنگسری که کدبانوگری آنان زاینده است، شکلات چیکو را به سلیقه خود به اشکال مختلف

درمی‌آورند. یکی از مهم‌ترین اشکالی که از چیکو درست می‌کردند «گیزگیو» نوعی از وسیله بازی برای بچه‌ها یا همان «فرفره» بود که بدین وسیله کودکان بسیاری شادمان می‌شدند و به بازی می‌پرداختند. در ادامه برای فرم‌دادن شکلات، تک‌های از مواد حاصله از چیکو را که همچنان گرم و برای روشن‌تر و خوش‌رنگ‌ترشدن به صورت مدادوم با دست آن را می‌کشند و سپس به شکل لوله‌های نازک مدامه‌مانند با طول ۵۰ تا ۷۰ سانت و قطر یک تا دو سانت درمی‌آورند و می‌گذارند تا سرد شود

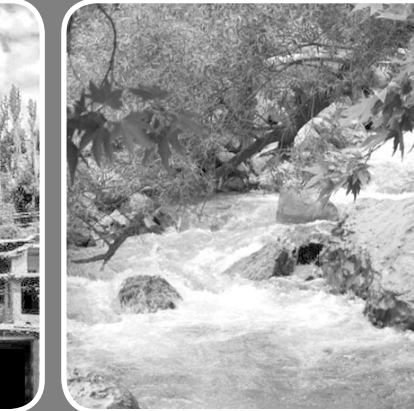
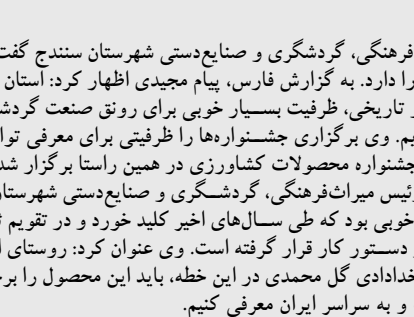
و بعد از سرد و سفت‌شدن با انبر به تک‌های کوچک شکلات تقسیم می‌کنند. نکم‌ای که در تهیه چیکو بسیار مهم است، گرم نگه‌داشتن مواد چیکو تا قبل از فرم‌دادن و شکل دادن آن است؛ چرا که تا زمانی که مواد حاصله چیکو گرم است، می‌توان با دست آن را فرم و شکل داد و به محض اینکه مواد سرد شد، سفت و سخت می‌شود و دیگر قابلیت فرم دادن را ندارد، بنابراین اگر در هر مرحله‌ای از کار مواد حاصله چیکو سرد شد، آن را دوباره در همان ظرفی که قرار دارد، روی آتش گذاشته و گرم می‌کنند تا به همان حالت اولیه برآید. ایل عشایر سنگسر زنان ماهر و زبردستی دارد که کدبانوهای خیره و خوش‌سلیقه‌ای هستند و حتی شکلات چیکو را به سلیقه خود به اشکال مختلف درمی‌آورند. یکی از مهم‌ترین اشکالی که از این شکلات درست می‌کنند، «گیزگیو» یا همان «فرفره» نوعی وسیله بازی برای بچه‌هاست. از فواید این شکلات می‌توان گفت که چیکو سرشار از کلسیم و دارای خاصیت ملین بوده که برای معده نیز مفید است.این طلای قهوه‌ای شگفت‌انگیز طبیعی، علاوهبر خوشمزه‌بودن، از نظر اقتصادی به‌صرفه و برای پذیرایی عید نیز شکلات مناسبی است که هرساله قبل از عید بانوان بسیاری را مشغول به کار می‌کند.

رئیس میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی شهرستان سندج گفت: سندج ظرفیت تبدیل‌شدن از معبر به مقصد گردشگری را دارد. به گزارش فارس، پیام مجیدی اظهار کرد: استان کردستان با وجود نعمت‌های فراوان در حوزه‌های طبیعی و تاریخی، ظرفیت بسیار خوبی برای رونق صنعت گردشگری است و باید از این بستر به نحو احسن بهره بگیریم. وی برگزاری جشنواره‌ها را ظرفیتی برای معرفی توانایی‌ها و استعدادهای روستاهای استان دانست و گفت: جشنواره محصولات کشاورزی در همین راستا برگزار شده و به عنوان برند گردشگری روستاها مطرح می‌شود. رئیس میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی شهرستان سندج افزود: جشنواره توت‌فرنگی شیان از اتفاقات خوبی بود که طی سال‌های اخیر کلید خورد و در تقویم ثبت شده و برگزاری این جشنواره در سال‌جاری هم در دستور کار قرار گرفته است. وی عنوان کرد: روستای امروله یک روستای تاریخی است و با توجه به محصول خدادادی گل محمدی در این خطه، باید این محصول را برجسته و برندسازی و برای آن مسیر گردشگری تعریف و به سراسر ایران معرفی کنیم.

بستر ماریچ متشیک، باغ‌های میوه، مراتع سرسبز چشم‌اندازی زیبا در ایشار ۱۰ متری یاسوج فراهم کرده است.در حاشیه این تفرجگاه زیبا آلاچیق‌هایی برای استراحت مرغابی، اردک کله سبیز، درنا، لک لک، حواصیل، چنگر، خروس کولی و پرندگانوی بومی‌دیگر را در اطراف آن به تماشا نشست.

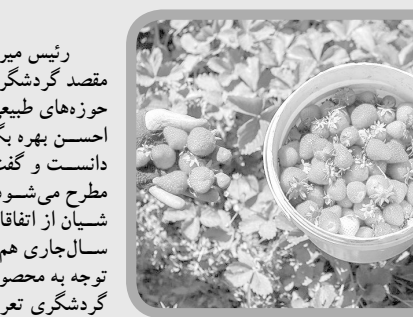
تفرجگاه تنگ مهران
تفرجگاه تنگ مهران یاسوج یکی دیگرس از جاذبه‌های بکرس کهنگیلویه وبویراحمد در روزهای گرم تابستان است اینجا جاری شدن آب زلال در دره ای با شیب ملایم و تشکیل آبشارهای چشم نواز در لابه لای درختان تونمند چنار و زبان گنجشک حس وحال خاصی را به گردشگران این مکان داده است.
تفرجگاه تنگ مهران در حاشیه رودخانه و خنکای درختان لذت بخش ترین منظرگاہ برای مسافران خسته از گرمای جنوب و دل کنده از فضای دود ودم کلان شهرهاست.مسیر زلال این روان آب گوارا پوشیده از سایه سار مفرح ترین خاطره برای کودکان و جوانانانی است که باتمام وجود خود را به این آب سرد زده‌اند تا کمی‌از خستگی و گرمای سفر بکاهد.
آبشار یاسوج
هوای دلپذیر، نهرهای آب در

فصل بهار بدل کرده است. تنگ کوه گل از نظر پوشش گیاهی و جانوری غنی‌ترین منطقه دناى شرقی محسوب می‌شود اینجا می‌توان پرندگان مهاجری همچون مرغابی، اردک کله سبیز، درنا، لک لک، حواصیل، چنگر، خروس کولی و پرندگانوی بومی‌دیگر را در اطراف آن به تماشا نشست.

طبیعت زیبا، رودخانه خوشان، بافت تاریخی و پلکانی واحدهای مسکونی، قرار داشتن در مسیر کوه دنا و امکان کوهنوردی، روستای زیبای کریک در کهنگیلویه و بویراحمد را به یکی از مقاصد بوم گردی در استان تبدیل کرده است. روستای کریک که یکی از ۱۴ روستای نمونه گردشگری استان کهنگیلویه و بویراحمد محسوب می‌شود در نزدیکی جاده یاسوج به اصفهان در دامنه ارتفاعات دنا ۱۵۰کیلومتری جنوب غربی شهر سی سرخ این روزها میزبان گردشگران پرشماری است.

دریاچه کوه گل
دریاچه زیبای کوه گل، طبیعت پوشیده از گیاهان خوراکی و دارویی،نعمه پرندگان و آب و هوای دلپذیر در کنار زیرساخت‌های رفاهی کوه گل را به یکی از شلوغ‌ترین جاذبه‌های گردشگری کهنگیلویه و بویراحمد در این واپسین روزهای

بخش سردسیری کهنگیلویه و بویراحمد به دلیل داشتن آب‌وهوای خنک و طبیعی کوهستانی، یکی از مقاصد گردشگران فصل تابستان به‌ویژه از بخش جنوبی ایران به‌شمار می‌رود و این استان بویژه تابستان گردشگران در حال آماده‌کردن شرایط است.

به گزارش «توریسم» به نقل از ایرنا، این روزها در شرایطی که شهرستان‌های جنوبی کهنگیلویه و بویراحمد اوج روزهای گرم سال را با دمای ۴۵ درجه سانتی‌گراد سسیری می‌کنند، جاذبه‌های دیدنی مناطق سردسیری این سرزمین چهارفصل با دمای ۱۵ درجه سانتیگراد فضای متفاوتی را پیش روی مسافران گشوده است. اواخر بهار و تابستان هر سال هزاران نفر از اهالی استان‌های جنوبی چند روزی برای فرار از گرمای طاقت فرسای این مناطق به تفرجگاه‌های شهرهای شمالی کهنگیلویه و بویراحمد سفر می‌کنند تا ضمن در آمان ماندن از گرما از طبیعت زیبا این خطه استفاده کنند.هوای پاک، تنوع جاذبه‌های گردشگری از کوه‌های سربه فلک کشیده دنا و خامی، جنگل‌ها، تا دریاچه‌ها،آبشارها،چشمه سارها در کنار مردمان مهمان نواز کهنگیلویه و بویراحمد را به بهشتی کم نظیر برای تابستان گردی تبدیل

در فیلبند خستگی معنا ندارد

روستای فیلبند از زیباترین روستاهای مرقع در استان مازندران است. این روستا به‌دلیل موقعیت جغرافیایی ویژه‌اش و قرار گرفتن در ارتفاع ازجاده هراز از دید مسافر فرعی زیبا به مراتع و روستاهای اطراف دارد. روستای فیلبند با طبیعت بکر و زیبایش در نیمی از سال با ابرها احاطه می‌شود و طبیعت‌دوستان زیادی در فصل گرم به این منطقه خوش آب‌وهوا سفر می‌کنند. دریای ابر فیلبند در بیشتر روزهای سال تشکیل می‌شود؛

مشامای حرکت ابرها از میان اها و احاطه‌شدن در توده‌های ابر، لحظات به‌یادمندنی برای گردشگران خلق می‌کند.گزارش شهردا می‌کنند:به و به نقل از «توریسم» و به نقل از کجارو می‌سلاقی این روستا در میان اهالی روستاهای اطراف نیز محبوبیت بالایی دارد و در فصول گرم سال، از بسیاری از روستاهای اطراف نیز به روستای فیلبند می‌آیند تا از آب‌وهوای عالی و طبیعت مطبوع آن بهره‌مند شوند، اما در فصول سرد، ساکنان روستا هم به مناطق دیگر می‌روند و روستا خالی از سکنه می‌شود.برای ساکنان تهران و اطراف آن، روستای فیلبند به‌دلیل فاصله نزدیک تا پایتخت، محبوبیت بالایی دارد. از زیباترین مناظر بیلاقی فیلبند، غروب زیبای خورشید در این روستا است. کوهنوردی هم در فیلبند لذت‌بخش است. این روستا با ارتفاعی در حدود ۲هزار و ۳۰۰ متر از سطح دریا، بلندترین روستای قسمت شرقی استان مازندران است و به همین دلیل با نام «بام شرقی مازندران» نیز شناخته می‌شود. در گویش مازندرانی این روستا را «فلبند» یا «فلین» می‌گویند. «فل» معنای خستگی و «بند» معنی بن‌آمدن می‌دهد و بر اساس گفته‌های اهالی، راه دشوار ترده به این روستا در گذشته، باعث این نام‌گذاری شده است.

روستای فیلبند از جاهای دیدنی بابل و مرقع در استان مازندران است. این روستا به‌دلیل موقعیت جغرافیایی ویژه‌اش و قرار گرفتن در ارتفاع ازجاده هراز از دید مسافر فرعی زیبا به مراتع و روستاهای اطراف دارد. روستای فیلبند با طبیعت بکر و زیبایش در نیمی از سال با ابرها احاطه می‌شود و طبیعت‌دوستان زیادی در فصل گرم به این منطقه خوش آب‌وهوا سفر می‌کنند. دریای ابر فیلبند در بیشتر روزهای سال وجود دارد؛ اما تجمع آن در فواصل طولانی زمان نیاز است تا مواد حاصله به مرحله چیکو برسند. نشانۀ آن همین است که مقداری از مواد را در ظرف آب سرد می‌ریزند که اگر ماده در آب سفت و شکننده شد، مشخص می‌شود که چیکو آماده شده است. وقتی ماده چیکو آماده شد، در مرحله بعد نیاز است که آن را به قطعات کوچک و شکلات‌مانند درآورد. در این مرحله به علت چسبندگی زیاد ماده چیکو ابتدا ظرف سینی را چرب کرده و سپس مواد داخل

میراث

زینب حیدری / «چیکو» شکلات طبیعی سنگسر، سوغات شیرین و خوش‌مزه‌ای است که خاصیت درمانی دارد. سنگسر یکی از جاذبه‌های گردشگری در استان سمنان است که همه ساله گردشگران ایرانی و خارجی به آنجا سفر می‌کنند. در این گونه مسافرت‌ها، همه ما دلمان می‌خواهد هدیه‌ای به رسم یادبود برای عزیزانمان بیاوریم و خریدن سوغات از لذت‌بخش‌ترین قسمت‌های سفر است که باید با دقت و حوصله صورت گیرد. با وجود اینکه خرید سوغاتی یادگاری می‌ماند، اما خرید سوغاتی‌های خوراکی خوشمزۀ و لذیذ از یادگاری، بیشتر در ذهن عزیزانمان باقی می‌ماند. عشایر ایل سنگسر سوغاتی‌های متنوعی از انواع صنایع‌دستی، محصولات کشاورزی و لبنی و نان‌های محلی دارند و از محصولات لبنی‌شان شکلاتی درست می‌کنند که یکی از سوغاتی‌های خوراکی پرطرفدار برای گردشگران است. این شکلات خوش‌نمزه و خانگی یکی از بهترین تنقلات مردم سنگسر برای پذیرایی از مهمانان محسوب می‌شود که مورد توجه بسیاری از مناطق استان قرار گرفته است. چیکو، شکلاتی از محصول لبنی عشایر سنگسر است که از ترکیب عسل، شاه‌دانه، کنجد و آب پنیر درست می‌شود و معمولا با جای صرف می‌شود. درست‌کردن شکلات چیکو عشق می‌خواهد؛ چراکه این شکلات از ماده‌ای به نام «لورعین» تهیه می‌شود. لورعین همان آب اضافه لور (پنیر) است که آن را می‌جوشانند تا غلیظ شود و سپس آن را خشک می‌کنند و نگه می‌دارند تا هر وقت که نیاز شد، از آن «چیکو» درست کنند.

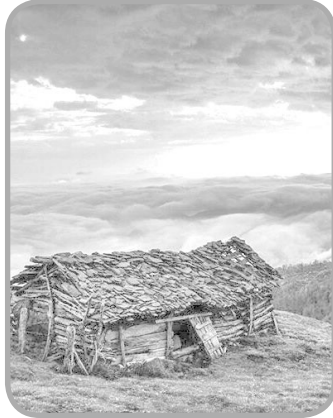
چیکو، سوغاتی محبوب عشایر سنگسر
برای تهیه «چیکو»، مقداری از لورعین خشک‌شده را در ظرفی ریخته و بر روی آن آب می‌ریزند تا خوب خیس بخورد. وقتی لورعین خوب خیس خورد، شیر و آب را هر کدام به یک اندازه به علاوه شکر به ماده لورعین اضافه کرده و بر روی اجاق با حرارت پایین می‌گذارند تا کم‌کم به جوش آید. ضمن حرارت‌دادن مواد باید آن را مرتب به هم زد تا ته نگیرد. دو الی دو ساعت‌ونیم زمان نیاز است تا مواد حاصله به مرحله چیکو برسند. نشانۀ آن همین است که مقداری از مواد را در ظرف آب سرد می‌ریزند که اگر ماده در آب سفت و شکننده شد، مشخص می‌شود که چیکو آماده شده است. وقتی ماده چیکو آماده شد، در مرحله بعد نیاز است که آن را به قطعات کوچک و شکلات‌مانند درآورد. در این مرحله به علت چسبندگی زیاد ماده چیکو ابتدا ظرف سینی را چرب کرده و سپس مواد داخل

گزارش

سفر

سفر

تابستان بهترین شرایط آب‌وهوایی را دارد. در این زمان هوا خنک می‌ماند و حتی شب‌های تابستان، همچنان هوا خنک است. بهترین زمان سفر به این روستا، فصل‌های تابستان هستند. از آغاز بهار هرچه به‌سمت تابستان پیش برویم، شرایط آب‌وهوایی فیلبند مناسب‌تر می‌شود. این فاصله شلوغ‌ترین زمان گردشگری منطقه است و گردشگران زیادی در این بازه سال از این روستا بازدید می‌کنند. دریای ابر فیلبند در بیشتر روزهای سال وجود دارد؛ اما تجمع آن در فواصل طولانی زمان نیاز است تا مواد حاصله به مرحله چیکو برسند. نشانۀ آن همین است که مقداری از مواد را در ظرف آب سرد می‌ریزند که اگر ماده در آب سفت و شکننده شد، مشخص می‌شود که چیکو آماده شده است. وقتی ماده چیکو آماده شد، در مرحله بعد نیاز است که آن را به قطعات کوچک و شکلات‌مانند درآورد. در این مرحله به علت چسبندگی زیاد ماشای ابرها را خواهید داشت. تنها کافی است کمی سحرخیز باشید.